

Zaaknummer : 01127120
Ons Kenmerk : ODH1467051
Datum : 02-03-2026

Beschikking

Omgevingswet - Flora- en fauna-activiteit

Onderwerp

Op 17 januari 2025 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag is ingediend namens de initiatiefnemer. De aanvraag is ingediend voor de volgende vergunningplichtige handelingen:

- het beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de boommarter (*Martes martes*) als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

De aanvraag heeft betrekking op het realiseren van een vrijstaande woning en aanleg van de tuin gelegen aan de Van Bronkhorstlaan 6 te Wassenaar. De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de periode 8 december 2025 tot en met 28 februari 2027.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te **verlenen**;
- II. de in het vervolg van deze beschikking opgenomen voorschriften te verbinden aan deze omgevingsvergunning;
- III. de onder "Relevante documenten" genoemde stukken onderdeel te laten zijn van deze omgevingsvergunning;
- IV. dat deze omgevingsvergunning geldig is vanaf de dag na bekendmaking tot en met 28 februari 2028.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

D.C.G. Ruseler, MSc
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Appendices

- I. Opstelling wildcamera's
- II. Locaties potentiële verblijfplaatsen
- III. Locaties alternatieven

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemeen

1. De vergunninghouder dient:
 - a. de start van de flora- en fauna-activiteit (waaronder ook het ongeschikt maken) uiterlijk twee weken van tevoren te melden;
 - b. het ecologisch werkprotocol bij de startmelding mee te sturen;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen; en
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week voor de beëindiging te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen, Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'Flora- en fauna-activiteit'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze omgevingsvergunning, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan boom-, of steenmarter te Wassenaar, Van Bronckhorstlaan 6, Wassenaar' van 14 januari 2025 en de gegevens 'Notitie aanvulling omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteit' van 8 december 2025.
3. Indien één of meerdere in voorschrift 2 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit voor de betreffende soort(en) te worden getroffen. Deze maatregelen dienen, uiterlijk één maand voorafgaand aan de uitvoering ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd. De alternatieve maatregelen mogen na goedkeuring worden toegepast.
4. De vergunninghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel en eenieder die betrokken is bij de uitvoering van het project op de hoogte is van de voorschriften en maatregelen in deze omgevingsvergunning en dat ze toegepast worden.
5. De uitvoering van alle mitigerende en compenserende maatregelen dient te worden begeleid door een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de aangevraagde beschermde soorten.
6. Er dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de contactgegevens van de begeleidend ecologisch deskundige(n);
 - b. hoe omgegaan wordt met de voorwaarden zoals opgenomen in de voorschriften;
 - c. de locaties van de huidige verblijfplaatsen binnen het plangebied (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);

¹ Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft en/of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en (beschermde) soorten. Deze persoon heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit of vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie. De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Deze persoon:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk;
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
- kan aanvragen gericht op soortenbescherming opstellen of daarbij ondersteunen;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties of een (ecologisch) adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

- d. een omschrijving en planning van de uit te voeren werkzaamheden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal); en
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
7. Er dient door de ecologisch deskundige een logboek te worden bijgehouden van de ecologische begeleiding. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
- a. een verslag van de uitvoering en begeleiding van de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - b. een overzicht van de uitgevoerde controles en de (weer)condities waaronder deze hebben plaatsgevonden; en
 - c. de ecologische onderbouwing van de vrijgave van het plangebied voor de start van de werkzaamheden.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een exemplaar van deze omgevingsvergunning, het ecologisch werkprotocol en het logboek op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
9. De werkzaamheden, waaronder het kappen van bomen, mogen pas starten als tenminste een termijn van vier weken, na de inwerkingtreding van deze omgevingsvergunning, in acht is genomen. Een uitzondering hierop zijn de maatregelen voor het ongeschikt maken, namelijk het snoeien en maaien.

Soortspecifieke voorschriften

10. Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden dient een ecologische controle plaats te vinden. Indien er geen individu of een in gebruik zijnde verblijfplaats van de boomarter wordt waargenomen, mag het plangebied vrijgegeven worden voor de werkzaamheden, met inachtneming van voorschrift 9. Indien aanwezigheid van een individu of een in gebruik zijnde verblijfplaats van de boomarter bij de controle wordt vastgesteld, dienen de werkzaamheden in de nabijheid van waar de boomarter is aangetroffen worden gestaakt. Er kan dan pas gestart worden met de werkzaamheden nadat de boomarter de functionele verblijfplaats uit eigen vrije beweging heeft verlaten.
11. De openingen naar de nestkamer in de marterhoop dienen minimaal negen centimeter te zijn.
12. De permanente voorzieningen moeten voor de boomarter functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Hiertoe dienen voorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd te worden op functionaliteit en – indien nodig – op een zo kort mogelijke termijn hersteld te worden waarbij het verstoren van de aanwezige boomarters dient te worden voorkomen..

Aanwijzingen voor gebruik

- Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de soorten en flora- en fauna-activiteit die in dit besluit genoemd zijn en voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze omgevingsvergunning zelf niet anders aangegeven is.
- Indien de vergunninghouder de onderhoudsverplichting van gerealiseerde maatregelen wenst over te dragen aan een derde, dan moet de vergunninghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil overdragen, geldt op grond van artikel 5.37, tweede lid, van de Omgevingswet een informatieplicht. De huidige vergunninghouder dient ten minste vier weken voorafgaand aan de wijziging het bevoegd gezag hierover te informeren. Hierbij dienen de gegevens te worden verstrekt zoals genoemd in artikel 7.216 van de Omgevingsregeling.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil verlengen, dient tijdig en bij voorkeur zes maanden voorafgaand aan het aflopen van de geldigheidstermijn een aanvraag te worden gedaan via het Omgevingsloket. De aanvraag dient te voldoen aan de indieningsvereisten.

Zorgplicht en ongewoon voorval

In de Omgevingswet zijn algemene zorgplichten opgenomen voor de fysieke leefomgeving. Voor alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt daarnaast de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het kader van de specifieke zorgplicht dient onder meer rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Ook dient u rekening te houden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoering van flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (voorschrift 1).

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 17 januari 2025 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet (hierna: Ow). De aanvraag is ingediend namens de initiatiefnemer. De aanvraag betreft het realiseren van een vrijstaande woning en aanleg van de tuin, gelegen aan de Van Bronckhorstlaan 6 te Wassenaar met DSO-nummer 2025011700767. De werkzaamheden staan gepland te starten na vergunningverlening en duren naar verwachting tot uiterlijk 28 februari 2027. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de periode 8 december 2025 tot en met 28 februari 2027.

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende gegevens ingediend, die gebruikt zijn voor de inhoudelijke beoordeling:

- Het verzoek, 17 januari 2025 (ODH1279241);
- Quicksan Wet natuurbescherming Van Bronckhorstlaan 6, Wassenaar, MBH Consult B.V., 6 november 2023 (ODH1279235);
- Soortgericht Onderzoek Marterachtigen, Amfibieën en Hazelworm, Van Bronckhorstlaan 6, Wassenaar, projectnummer 2023128, MBH Consult B.V., 9 september 2024 (ODH1279239);
- Activiteitenplan boom-, of steenmarter te Wassenaar, Van Bronckhorstlaan 6, Wassenaar, MBH Consult B.V., 14 januari 2025 (ODH1279237);
- Notitie aanvulling omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteit, MBH Consult B.V., kenmerk ODH 1459603, 8 december 2025 (ODH1601757).

Procedure

Reguliere voorbereidingsprocedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 16.64 van de Ow zijn toegepast op deze aanvraag.

Overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow is kennisgegeven van de aanvraag via www.officielebekendmakingen.nl.

Beslistermijn

Gelet op artikel 16.64, eerste lid, van de Ow is de termijn voor de afhandeling van de aanvraag acht weken. Met toepassing van artikel 16.64, tweede lid, van de Ow hebben wij deze termijn op 6 februari 2025 met zes weken verlengd.

Volledigheid aanvraag

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In de Omgevingsregeling zijn naast algemene ook specifieke indieningsvereisten opgenomen waar een aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan dient te voldoen. Ook hebben wij getoetst of de aangeleverde gegevens voldoende zijn voor de voorbereiding van de beschikking en het inhoudelijk beoordelen van de aanvraag.

Doordat de aanvraag onvolledig was, is op 11 november 2025 verzocht de nog ontbrekende gegevens aan te leveren. Op 8 december 2025 hebben wij de gevraagde gegevens ontvangen en is de behandeling van de aanvraag voortgezet.

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoet aan de wettelijke indieningsvereisten en voldoende informatie bevat voor een inhoudelijke beoordeling van de gevolgen van de flora- en fauna-activiteit op de betrokken beschermde soort(en).

Bevoegd gezag

De flora- en fauna-activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 5.10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Ow en artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Participatie

De opzet en uitkomsten van het participatieproces zijn op grond van artikel 7.4 van de Omgevingsregeling onderdeel van de aanvraag. Bij deze aanvraag heeft participatie plaatsgevonden.

Inwerkingtreding

Artikel 16.79, eerste lid, aanhef en onder a, van de Ow bepaalt dat een omgevingsvergunning in werking treedt met ingang van de dag na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. In artikel 16.79, tweede lid, van de Ow staat dat in afwijking van het eerste lid het bevoegd gezag in de omgevingsvergunning bepaalt dat die in werking treedt met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van bekendmaking of terinzagelegging als naar zijn oordeel:

- a. het verrichten van de activiteit die de omgevingsvergunning mogelijk maakt binnen die vier weken kan leiden tot een wijziging van een bestaande toestand die niet kan worden hersteld; en
- b. de regels over het verlenen van de omgevingsvergunning ertoe strekken die bestaande toestand te beschermen.

Onomkeerbare activiteiten, namelijk de kap van de bomen, mogen slechts worden uitgevoerd nadat een termijn van vier weken, na bekendmaking van dit besluit, verstreken is.

Om te voorkomen dat binnen vier weken na inwerkingtreding van deze omgevingsvergunning onomkeerbare gevolgen kunnen optreden voor de boomarter is in voorschrift 9 geborgd dat de werkzaamheden in deze periode nog niet mogen starten, maar vooruitlopend wel het groen verwijderd mag worden waardoor het plangebied ongeschikt wordt voor de boomarter. Het kappen van bomen valt hier niet onder.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow, waarin is opgenomen dat het verboden is om aangewezen flora- en fauna-activiteiten uit te voeren zonder omgevingsvergunning. In het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) worden deze flora- en fauna-activiteiten benoemd en zijn de beschermingsregimes opgenomen voor inheemse planten en dieren. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Het tweede regime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. De aanvraag is tevens getoetst aan de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de boomarter, dit is een van nature in Nederland in het wild levend dier van een soort genoemd in bijlage IX, onder A bij de Ow (bij het Bal).

Paragraaf 11.2.4 van het Bal, met betrekking op de nationaal beschermde soorten, bepaalt voor welke flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor soorten een omgevingsvergunning nodig is. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een omgevingsvergunning.

Op grond van artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder a en b, van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van de soort.

Op grond van artikel 8.74l, eerste lid, van het Bkl wordt een omgevingsvergunning slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- de activiteit nodig is omdat tenminste één van de belangen genoemd in artikel 8.74l, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl aan de orde is; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Tot slot geldt voor alle inheemse soorten in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een omgevingsvergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

Beoordeling

Natuurwaardenonderzoek en vergunningplicht

De initiatiefnemer is voornemens om werkzaamheden uit te voeren in het plangebied gelegen aan de Van Bronckhorstlaan 6 te Wassenaar. Het betreft een momenteel onbebouwde kavel. Samengevat zijn de voorgenomen werkzaamheden als volgt:

- het realiseren van de alternatieve verblijfplaatsen en compenserend groen en het afzetten van het rustgebied voor de boomarter (1 week);
- het kappen van bomen (1 week);
- het verwijderen van groen (1 week);
- het bouwrijp maken van het terrein (1 tot 2 weken);
- het bouwen van de nieuwe woning (45 tot 50 weken);
- het aanleggen van groen en het inrichten van het terrein (4 tot 6 weken).

Om te bepalen of sprake is van een vergunningplichtige flora- en fauna-activiteit heeft natuurwaardenonderzoek plaatsgevonden. In 2023 is een quickscanonderzoek uitgevoerd. In 2024 heeft nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de boomarter binnen het plangebied. Tussen 6 juni 2024 en 1 augustus 2024 hebben twee wildcamera's en een cameraval-opstelling in het plangebied gestaan op de voor de boomarter meest geschikte locaties. Na vier weken zijn ze allebei verplaatst. In Appendix I zijn de locaties van de apparatuur weergegeven. Daarmee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is en de functies van het plangebied voor de boomarter voldoende in kaart zijn gebracht.

De boomarter is op 18 juni en 26 juni vastgelegd op de wildcamera. Het betreft een volwassen individu. De exacte locaties van de waarnemingen zijn weergegeven in Appendix I. In het plangebied zijn holtes onder grote boomwortels en in dichte struwelen langs de randen van het plangebied aanwezig welke kunnen dienen als potentiële verblijfplaats. In Appendix II zijn de locaties van de potentiële verblijfplaatsen weergegeven. Gezien er slechts twee waarnemingen zijn gedaan in het plangebied is het aannemelijk dat het plangebied niet intensief gebruikt wordt door de boomarter en het geen voortplantingsplaats betreft. Voor de zekerheid wordt er vanuit gegaan dat één verblijfplaats met bijbehorend leefgebied van de boomarter verloren gaat. Met de geplande werkzaamheden gaat dit leefgebied en de verblijfplaats verloren. Deze schadelijke handelingen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal.

Belangenonderbouwing

De omgevingsvergunning is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of

economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.741 eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl.

Het belang van de voorgenomen werkzaamheden is in de aanvraag toegelicht in de documenten 'Activiteitenplan boom-, of steenmarter te Wassenaar, Van Bronckhorstlaan 6, Wassenaar' van 14 januari 2025 en 'Notitie aanvulling omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteit' van 8 december 2025. Samengevat gaat het om het volgende: Op het perceel wordt door een particulier zelf een woning gebouwd die niet bestemd is om de woningmarkt op te gaan. Landelijk is er een tekort aan woningen. Op de planlocatie wordt één woning toegevoegd en wanneer de particulier hier intrekt, zal zijn huidige woning vrijkomen. Het project, het toevoegen van een woning aan de woningvoorraad, draagt bij aan doelstellingen van betrokken overheden omdat de grond al de bestemming wonen heeft (Bestemmingsplan Villawijken, Gemeente Wassenaar, vastgesteld 17-05-2010) en het doelmatig is om deze grond dan ook als zodanig te kunnen gebruiken.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het aan de aanvraag ten grondslag gelegde wettelijke belang voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de boommarter, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling gaan leefgebied en rust- en verblijfplaatsen van de boommarter verloren. In de aanvraag is aangegeven welke alternatieven zijn overwogen en is een onderbouwing gegeven waarom deze alternatieven geen andere bevredigende oplossing zijn.

Locatie

Het onderhavige plangebied is geschikt en doelmatig aangewezen voor de realisatie van de woning. De situatie is afgestemd op de reeds aanwezige infrastructuur, waardoor de aanleg van nieuwe wegen of andere infrastructurale voorzieningen niet noodzakelijk is. Hiermee wordt voorkomen dat aanvullend ruimtebeslag plaatsvindt ten koste van leefgebied van beschermde soorten.

Inrichting en werkzaamheden

Aangezien de boommarter mogelijk gebruik maakt van het gehele plangebied is het niet mogelijk een woning en tuin te realiseren buiten de delen die in gebruik kunnen zijn door de boommarter. Het perceel is zo ingedeeld dat er een geschikt stuk leefgebied ontstaat voor de boommarter, waar dan ook een alternatieve verblijfplaats wordt gerealiseerd. In het huidige ontwerp blijft het voor de boommarter mogelijk zich langs de randen van het perceel te bewegen zodat het omliggende gebied, wat deel uit maakt van het territorium van de boommarter, bereikbaar blijft. Dat blijft mogelijk omdat de woning zich in het midden van het perceel zal gaan bevinden, met daaromheen de tuin. Alternatieve ontwerpen zijn overwogen, maar minder geschikt of niet mogelijk, omdat de bouwrechten en het bouwvlak vastgelegd zijn in het omgevingsplan.

Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke compenserende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de soort te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol.

Planning

Bij de planning van de werkzaamheden is rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de boommarter. Daarmee worden mitigerende maatregelen getroffen om effecten op de soort te verminderen.

Conclusie

Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de boommarter zoveel mogelijk voorkomen. Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing aanwezig is.

Staat van instandhouding

Om een omgevingsvergunning te mogen verlenen, mag kortgezegd de staat van instandhouding van de aangevraagde beschermde soort(en) niet verslechteren. Onderdeel van deze toetsing is ook of er mogelijk sprake is van cumulatieve effecten.

De boommarter staat op de rode lijst (2020) als 'Thans niet bedreigd'. De populatiegrootte wordt geschat op 750 voortplantende dieren in Nederland in 498 atlasblokken² (periode 2025-2026). In de jaren negentig heeft de boommarter eerst het Noord-Hollandse duingebied bereikt, om tien tot vijftien jaar later ook het aangrenzende (binnen)duingebied in Zuid-Holland tot aan Den Haag te koloniseren³. Hier is voortplanting al verschillende malen aangetoond. De boommarter komt de laatste jaren steeds meer voor in Zuid-Holland en zo ook verspreid in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Wassenaar. In de directe omgeving van het plangebied is tijdens het nader onderzoek van andere soorten tweemaal een boommarter op zicht waargenomen: tijdens de nacht van 5 april 2024 bij de Laan van Rhemen van Rhemenshuizen 500 meter ten noordoosten van het plangebied en op 22 juli 2024 om 22:00 uur 280 meter ten noordoosten van het plangebied over de Katwijkseweg richting de golfbaan ten oosten van de weg. Op basis van het doorgaans grote territorium van boommarters is het aannemelijk dat het aangetroffen leefgebied en de mogelijke rust- en verblijfplaatsen in het plangebied onderdeel uitmaken van een groter netwerk aan leefgebied en rust- en verblijfplaatsen in de directe omgeving. Slechts een klein deel van het leefgebied ondervindt gevolgen van de geplande werkzaamheden.

Maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de staat van instandhouding van de boommarter tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in 'Activiteitenplan boom-, of steenmarter te Wassenaar, Van Bronckhorstlaan 6, Wassenaar' van 14 januari 2025 en de gegevens 'Notitie aanvulling omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteit' van 8 december 2025.

De voorgestelde maatregelen om de negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden zoveel mogelijk te mitigeren en te compenseren achten wij in grote lijnen voldoende. Op een aantal onderdelen hebben wij de maatregelen aangescherpt in de specifieke voorschriften om de staat van instandhouding van de boommarter te kunnen borgen. Hieronder lichten wij dit toe. In deze beschikking zijn verder algemene voorschriften opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de omgevingsvergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Vrijgave plangebied

Omdat er in het plangebied veel holtes onder grote boomwortels en in dichte struwelen langs de randen van het plangebied aanwezig zijn welke kunnen dienen als potentiële verblijfplaats, en geen verblijfplaats is vastgesteld, wordt het gehele plangebied ongeschikt gemaakt om het verwonden of doden van eventueel aanwezige boommarters te voorkomen door groen te verwijderen. Deze versturende werkzaamheden vinden buiten de kwetsbare periode plaats, die loopt van 1 maart tot 1 september. Aangegeven wordt dat het weghalen van groen in één richting wordt uitgevoerd zodat eventueel aanwezige boommarters de mogelijkheid hebben om te vluchten. Deze werkzaamheden (zoals het kappen van bomen of verwijderen van groen) vinden pas plaats als de alternatieve verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en de boommarter niet aanwezig is in de potentiële verblijfplaatsen. Aangegeven wordt dat voorafgaand aan de graafwerkzaamheden het terrein wordt kortgemaaid en gesnoeid zodat de boommarter hier naar verwachting geen gebruik meer van zal maken. Het plangebied dient eerst gecheckt te worden door een ecologisch deskundige, zie voorschrift 10, voordat mag worden gestart met het weghalen van groen. Indien tijdens de ecologische check of de werkzaamheden een individu of een in gebruik zijnde verblijfplaats van de boommarter wordt waargenomen, worden de werkzaamheden stopgezet totdat de boommarter de

² [NDFP Verspreidingsatlas | Martes martes - Boommarter](#)

³ <https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=25756>

verblijfplaats en/of het plangebied uit zichzelf heeft verlaten.

Alternatief leefgebied en alternatieve rust- en verblijfplaatsen

Als gevolg van de werkzaamheden gaat een mogelijke rust- en verblijfplaats met bijbehorend functioneel leefgebied van de boommarter verloren. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt één boommarterkast gerealiseerd in de noordoosthoek van het plangebied. De boommarterkast wordt op een hoogte van 2,5 meter opgehangen.

Gezien de potentiële verblijfplaatsen in holtes onder grote boomwortels en in dichte struwelen langs de randen van het plangebied wordt er tevens één marterhoop van takken gemaakt om zo een vergelijkbaar alternatief te bieden in de noordoosthoek van het plangebied. Er wordt een fundering gemaakt van zand, grind of zeer fijn natuurlijk materiaal die boven het maaiveld ligt zodat hij vrij blijft van vocht. In de marterhoop wordt een nestkamer gerealiseerd van hout of stenen. Beschreven wordt dat, indien de nestkamer van hout wordt gemaakt, deze bestaat uit zes boomstammen van één meter lang en een diameter van 15 tot 20 centimeter die zodanig worden geplaatst dat een nestkamer ontstaat met een dak. De tussenruimtes worden opgevuld met droog hooi of vergelijkbaar materiaal. Ook wordt beschreven dat, in het geval van een nestkamer van steen, negen stoeptegels als vloer worden neergelegd, muurtjes van bakstenen van twee à drie lagen hoog en negen stoeptegels als plafond. De nestkamer blijft droog en is beschermd tegen weersinvloeden door op de nestkamer grof en fijn snoeimateriaal te plaatsen. De nestkamer wordt bereikbaar via minimaal twee ingangen. Aangegeven wordt dat de openingen maximaal acht centimeter groot mogen zijn. Voor de boommarter is dit te klein, de ingangen van boommarterkasten hebben normaliter een diameter van negen centimeter en de eventuele daaraan bevestigde buizen een diameter van elf centimeter. Wij hebben in de voorschriften opgenomen dat ook de openingen van de nestkamer minimaal 9 centimeter dienen te zijn. Aangegeven wordt dat in en rondom de alternatieve verblijfplaatsen wordt lokmiddel geplaatst om de kans te vergroten dat de verblijfplaatsen ingenomen worden.

Op de gekozen locatie sluit het gebied aan op het geschikte habitat op het perceel ten noorden van het plangebied, waarvan uit kan worden gegaan dat het tot het territorium van de boommarter behoort. Deze hoek is het gedeelte van het perceel dat het verst bij de bouwwerkzaamheden vandaan ligt en waar groen behouden blijft. In Appendix III zijn de locaties van de maatregelen in het nieuwe ontwerp weergegeven. In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich natuurlijke alternatieven voor de boommarter. Voor de zekerheid wordt, door rondom de hoek met de alternatieve verblijfplaatsen een verstoringvrije zone te maken, geborgd dat de alternatieve verblijfplaatsen zo min mogelijk verstoring ervaren tijdens de werkzaamheden. Dit wordt bereikt door een hek te plaatsen om toetreding te voorkomen. Doordat de oprit aan de andere kant van het perceel is gelegen, worden materialen en bouwwerktuigen via de andere kant van het perceel aangevoerd en afgevoerd. Ook wordt er rekening gehouden met de alternatieve verblijfplaatsen door de materialen en bouwwerktuigen aan de andere kant van het perceel op te slaan.

Om de connectiviteit tussen de omliggende percelen en de alternatieve verblijfplaatsen te versterken, worden langs het perceel takkenrillen geplaatst en struweel aangeplant (zie Appendix III). Met de noot- en vruchtdragende soorten eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*), hulst (*Ilex aquifolium*), wilde liguster (*Ligustrum vulgare*), hazelaar (*Corylus avellana*), sleedoorn (*Prunus spinosa*), wegedoorn (*Rhamnus cathartica*), hondsroos (*Rosa canina*) en egelantier (*Rosa rubiginosa*) worden hagen aangeplant en deze worden dusdanig onderhouden dat zij minimaal twee meter breed en minimaal één meter hoog zijn.

Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Cumulatie

Bij de toetsing van de effecten op de staat van instandhouding, hebben wij ook onderzocht of er cumulatieve effecten kunnen optreden als gevolg van andere plannen of projecten die in de omgeving van het plangebied uitgevoerd (gaan) worden. In de omgeving van het plangebied geldt één omgevingsvergunning, die betrekking heeft op dezelfde lokale populatie van de boommarter. Het gaat om de beschikking met kenmerk 01137080. In deze beschikking is ten aanzien van deze soort het volgende opgenomen: in een uilenkast is een rust- en kraamverblijfplaats van de boommarter vastgesteld door waarnemingen van een boommarter en jongen. Als gevolg van kapwerkzaamheden gaat deze rust- en kraamverblijfplaats verloren. Gelet op het feit dat er in het plangebied geen sprake is van een voortplantingsplaats, dit slechts een klein deel van huidig leefgebied van de boommarter betreft en het gezien de afstand (>800 meter) aannemelijk is dat het niet dezelfde boommarter betreft is er geen sprake van een cumulatief effect op de staat van instandhouding van dezelfde lokale populatie.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken. De werkzaamheden leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de boommarter. In verband met de behandeltermijn van de aanvraag en eventuele uitloop van de werkzaamheden door onvoorziene omstandigheden verlenen wij de omgevingsvergunning tot en met 28 februari 2028.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de boommarter op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteiten te kunnen uitvoeren. Kijk voor meer informatie op: <https://omgevingswet.overheid.nl/checken>.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande is de zekerheid verkregen dat de aanvraag voldoet aan het toetsingskader dat betrekking heeft op de in de aanvraag opgenomen flora- en fauna-activiteit en beschermde soorten, zodat de aangevraagde omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet wordt verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden. De omgevingsvergunning treedt in werking vanaf de dag na bekendmaking en is geldig tot en met 28 februari 2028.

Appendix I. Opstelling wildcamera's

Opstelling van de cameravallen en struikrovers. Op de grijze wildcamera's is de boommarter waargenomen op 18 en 26 juni 2024, uit 'Soortgericht Onderzoek Marterachtigen, Amfibieën en Hazelworm, Van Bronckhorstlaan 6, Wassenaar' van 9 september 2024.

Appendix II. Locaties potentiële verblijfplaatsen

Locaties van de potentiële verblijfplaatsen (geel) onder grote boomwortels en in dichte struwelen binnen het plangebied (rood omlijnd), uit 'Notitie aanvulling omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteit' van 8 december 2025.

Appendix III. Locaties alternatieven

Locaties van de alternatieve boommarterkast, marterhoop, takkerillen en lijnvormig struweel uit 'Notitie aanvulling omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteit' van 8 december 2025'.